

**Cl. Viri Valerii Andreæ Desselii In Academia Lovaniensi
Professoris Regii Erotemata Juris Canonici**

Andreas, Valerius

Coloniae, 1697

XXXVI. De Injuriis & damno dato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62934](#)

surpata sit, ac nullo modo appro- can. Mem-
bata: vel quod à vulgo, diabolo insti- nam &
gante, inventa & inducta. can: Con-

Quibus modis & qualiter fieri solet? fuluisti.

Variis modis. I. Per Monomachiam 1.q. 4.
seu duellum, olim etiam inter Christia-
nos jam inde à temporibus Barbaro-
rum in Italia usurpatum. II. Per ignem, Cujac.
hoc est per ferrum candens, per prunas ad lib. 1.
& togum; quibus modis habebatur in F.t. 1.

nocens, qui ad tactum ferri carentis
aut ignis illæsus evasisset. III. Per A- Vide Co-
quam serventem, manum in aquam varr. 4.
immittendo; vel per frigidam, immer- Var. 6. 23.
sione trina in aquam, ut si terrid e. & ibid.
mergeret, innocens esset; sive supernata. Vffel. c.
res, nocens. Ex tua-
rum sup. tit. proxim.

De Injuriis & damno dato.

TIT. XXXVI.

Ubi de veritate constituerit criminis, sive
per legitimas probationes, seu quo
altius modo, judicis partes erunt, ut
prater pœnas reo infligendas satis-
fiat parti læsæ de injuriis & damnis.

Injuria nomen quomodo hic accipitur?

Accipitur de injuriis quocumque
modo illatis, quod & inscriptio
Tit. indicat: nimirum & generaliter,
pro omnico, quod non jure fit, & spe-
ciale.

444. De injuriis & damno dato.

c.i. D.b.
tit.

cialiter ac proprie, quatenus in contumeliam seu contemptum alterius infertur, scilicet in lassionem sive corporis sive famæ.

Injuria specialiter accepta quo modis sit

Duobus, aut re aut verbis. Re, quoties manus inferuntur & corpus cædatur, læditurve, aut quo alio facto. Verbis, quando convicium dicitur. Quod refertur & ea, quæ fit scripto vel libello famoso, & vel maximè ad infamiam alicujus pertinet.

ult. V. q. i Quæ actio eo nomine competit?

Agitur injuriarum vel civiliter, vel criminaliter. Civiliter ad estimationem injuriæ permititurque injuriam passim estimare; quam deinde estimationem judex suo arbitrio moderari potest, & vel juxta eam reum condonare, vel etiam minoris, prout ei vilum fuerit. Criminaliter ad poenam extrodinariam officio judicis reo interrogandam.

§. insum-
ma jun-
do § pœ-
na instit.
cod.

Est & actio injuriarum ad palam di-
am, in foto ac praxi usitata, qua agitur
ad restitutionem honoris ac famæ illo-
cum habet in injuria; quæ fit verbis aut
scripto. Estque civilis hæc actio, se-
cundum plerosque, non vero criminalis;
ea ratione, quod recte cumuleretur
cum actione, qua ad estimationem in-

juriæ agitur, quæ cumulatio aliæ ad-
mitti non posset.

Ex causa damni injuriâ dati, quo *Vide Myn*
nocitum est alicui in rebus suis citra *fing. cens*
contumeliam alicujus personæ, datur *z. obf. 96*
jure civili actio L. Aquiliz, & reparari
oportet tale damnum, sive dolo malo
datum sit sive culpa etiam levissimâ.

*Restitutio damni dati cui & à quibus
facienda?*

Hæc facienda est ei, qui damnum
passus est, ejusve hæredi, ab eo, qui da-
mnum dedit, ejusve hæredibus, quate-
nus hæreditas patitur: contraque eos-
dem actio damni proponenda erit, non
etiam contra alium. Et non tantum
damnum, sed & expensæ omnes, quas
adversarius in lite persequenda fecerit,
refundendæ sunt.

*Qua ratione ergo toleratur usus pignora-
tionum seu repressaliarum?*

Prohibitæ quidem illæ sunt utroq;
jure, tanquam graves Reip. & æquitati
naturali contrariæ, ut quibus alius pro
alio prægravetur, & quidem jure Ca-
nonum sub pœna excommunicationis
& interdicti, non obstante prætextu
cujusvis consuetudinis. Ratio est, quia *Nov. 57*,
non habet rationem, inquit Imp. alium *Vi non*
quidem esse debitorem, alium verò exi- fiant pig-
gi; sed nec alteri molestum esse pro alio norat.

quo-

446 De injuriis & damno dato.

quodam, &c. Mores verò usum repre-
salarum probant, concurrentibus his,
Vide G. justâ causâ debiti vel delicti, conque-
Pap. stione apud Principem, & auctoritate
q. 32. & publica vel Principis, pignoraciones
34. Dam ejusmodi concedentis.
baud.

De Pœnis.

TIT. XXXVII.

Damno reparato, refusisque expensis,
tenetur insuper reus ad pœnam sive
satisfactionem delicti, impositam
vel à lege seu canone, vel, si nulla
certa pœna canonibus sit statuta, ar-
bitrio, judicis infligendam.

Quid igitur est Pœna?

*E*t supplicium, quo quis ob deli-
ctum afficitur, sive noxæ vindicta,
seu delictorum omnium coercitio aut
satisfactio, à lege vel ministro legis
imposta. Vel brevius, est afflictio ad
vindictam criminis seu culpæ imposi-
ta. Afflictio inquam, qua quis punitur
& premitur, vel in corpore, vel in statu
suo, vel etiam in ære & bonis fortunæ
quaæ pœna vocatur pecuniaria.

Quotuplex est Pœna Canonica?

Alia est Ordinaria, partim à jure
scripto, id est lege vel canone, partim à
non scripto statuta. Alia Arbitraria, seu
pro judicis arbitrio infligenda.

d.c.ii.b.

t. & l. 3.

D. eod.

II.A.